

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ കിഷ്കിന്ധാകാണ്ഡേ

॥ ത്രിംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ത്രിംശഃ സർഗഃ ॥

ശരദ്യർണനം ശ്രീരാമേണ ലക്ഷ്മണായ സുഗ്രീവപാർശ്വം
ഗന്തുമാദേശദാനം

ഗൃഹം പ്രവിഷ്ടേ സുഗ്രീവേ
വിമുക്തേ ഗഗനേ ഘനൈഃ |
വർഷരാത്രേ സ്ഥിതോ രാമഃ
കാമശോകാഭിപീഡിതഃ ॥ 4.30.1 ॥

പാണ്ഡുരം ഗഗനം ദൃഷ്ട്വാ
വിമലം ചന്ദ്രമണ്ഡലം |
ശാരദീം രജനീം ചൈവ
ദൃഷ്ട്വാ ജ്യോത്സ്നാനുലേപനാം ॥ 4.30.2 ॥

കാമവൃത്തം ച സുഗ്രീവം
നഷ്ടാം ച ജനകാത്മജാം |
ദൃഷ്ട്വാ കാലമതീതം ച
മുമോഹ പരമാതുരഃ ॥ 4.30.3 ॥

സ തു സംജ്ഞാമുപാഗമ്യ
മുഹൂർത്താൻമതിമാൻ നൃപഃ |
മനഃ സ്ഥാമപി വൈദേഹീം
ചിന്തയാമാസ രാഘവഃ ॥ 4.30.4 ॥

ദൃഷ്ട്വാ ച വിമലം വ്യോമ
 ഗതവിദ്യുദ്ബലാഹകം |
 സാരസാരാവസംഘൃഷ്ടം
 വിലലാപാർത്ഥയാ ഗിരാ || 4.30.5 ||

ആസീനഃ പർവതസ്യാഗ്രേ
 ഹേമധാതുവിഭുഷിതേ |
 ശാരദം ഗഗനം ദൃഷ്ട്വാ
 ജഗാമ മനസാ പ്രിയാം || 4.30.6 ||

സാരസാരാവസന്നാദൈഃ
 സാരസാരാവനാദിനീ |
 യാജ്ഞശ്രമേ രമതേ ബാലാ
 സാദ്യ മേ രമതേ കഥം || 4.30.7 ||

പുഷ്പിതാംശ്ചാസനാൻ ദൃഷ്ട്വാ
 കാഞ്ചനാനിവ നിർമലാൻ |
 കഥം സാ രമതേ ബാലാ
 പശ്യന്തീ മാമപശ്യതി || 4.30.8 ||

യാ പൂരാ കലഹംസാനാം
 കലേന കലഭാഷിണീ |
 ബുധ്യതേ ചാരുസർവാംഗീ
 സാദ്യ മേ രമതേ കഥം || 4.30.9 ||

നിഃസ്വനം ചക്രവാകാനാം
 നിശമ്യ സഹചാരിണാം |
 പുണ്ഡരീകവിശാലാക്ഷീ
 കഥമേഷാ ഭവിഷ്യതി || 4.30.10 ||

സരാംസി സരിതോ വാപിഃ
 കാനനാനി വനാനി ച |
 താം വിനാ മൃഗശാവാക്ഷീം
 ചരന്നാദ്യ സുഖം ലഭേ ||4.30.11 ||

അപി താം മദ്വിയോഗാച്ച
 സൗകുമാര്യാച്ച ഭാമിനീം |
 സുദൂരം പീഡയേത് കാമഃ
 ശരദ്ഗുണനിരന്തരഃ ||4.30.12 ||

ഏവമാദി നരശ്രേഷ്ഠോ
 വിലലാപ നൃപാത്മജഃ |
 വിഹംഗ ഇവ സാരംഗഃ
 സലിലം ത്രിദശേശ്വരാത് ||4.30.13 ||

തതശ്ചഞ്ചൂര്യാ രമ്യേഷു
 ഫലാർഥീ ഗിരിസാനുഷു |
 ദദർശ പര്യുപാവൃത്തോ
 ലക്ഷ്മീവാൻ ലക്ഷ്മണോഗ്രജം ||4.30.14 ||

സ ചിന്തയാ ദുസ്സഹയാ പരീതം
 വിസംജ്ഞമേകം വിജനേ മനസി |
 ഭ്രാതൂർവിഷാദാത് ത്വരിതോതിദീനഃ
 സമീക്ഷ്യ സൗമിത്രിരുവാച ദീനം ||4.30.15 ||

കിമാര്യാ കാമസ്യ വശംഗതേന
 കിമാത്മപൗരുഷ്യപരാദവേന |
 അയം ഹ്രിയാ സംഹ്രിയതേ സമാധിഃ
 കിമത്ര യോഗേന നിവർത്തതേ ന ||4.30.16 ||

ക്രിയാദിയോഗം മനസഃ പ്രസാദം
 സമാധിയോഗാനുഗതം ച കാലം |
 സഹായസാമർഥ്യമദീനസത്തുഃ
 സ്വകർമഹേതും ച കുരുഷ്യ താത || 4.30.17 ||

ന ജാനകീ മാനവവംശനാഥ
 ത്വയാ സനാഥാ സുലഭാ പരേണ |
 ന ചാഗ്നിചൂഡാം ജ്വലിതാമുപേത്യ
 ന ദഹ്യതേ വീര വരാർഹ കശ്ചിത് || 4.30.18 ||

സലക്ഷണം ലക്ഷണമപ്രധുഷ്യം
 സ്വഭാവജം വാക്യമുവാച രാമഃ |
 ഹിതം ച പഥ്യം ച നയപ്രസക്തം
 സസാമധർമാർഥസമാഹിതം ച || 4.30.19 ||

നിസ്തംശയം കാർയമവേക്ഷിതവ്യം
 ക്രിയാവിശേഷോപ്യനുവർത്തിതവ്യഃ |
 ന തു പ്രവൃദ്ധസ്യ ദുരാസദസ്യ
 കുമാര വീര്യസ്യ ഫലം ച ചിന്ത്യം || 4.30.20 ||

അഥ പദ്മപലാശാക്ഷീം
 മൈഥിലീമനുചിന്തയൻ |
 ഉവാച ലക്ഷണം രാമോ
 മുഖേന പരിശുഷ്യതാ || 4.30.21 ||

തർപയിത്വാ സഹസ്രാക്ഷഃ
 സലിലേന വസുന്ധരാം |
 നിർവർത്തിത്വാ സന്യാനി
 കൃതകർമാ വ്യവസ്ഥിതഃ || 4.30.22 ||

ദീർഘഗംഭീരനിർഘോഷാഃ
 ശൈലദ്രുമപുരോഗമാഃ |
 വിസൃജ്യ സലിലം മേഘാഃ
 പരിശാന്താ നൃപാത്മജ || 4.30.23 ||

നീലോത്പലദലശ്യാമാഃ
 ശ്യാമീകൃത്യാ ദിശോ ദശ |
 വിമദാ ഇവ മാതംഗാഃ
 ശാന്തവേഗാഃ പയോധരാഃ || 4.30.24 ||

ജലഗർഭാ മഹാവേഗാഃ
 കുട്ജാർജ്ജുനഗന്ധിനഃ |
 ചരിത്യാ വിരതാഃ സൗമ്യ
 വൃഷ്ടിവാതാഃ സമുദ്യതാഃ || 4.30.25 ||

ഘനാനാം വാരണാനാം ച
 മയൂരാനാം ച ലക്ഷ്മണ |
 നാഭഃ പ്രസ്രവണാനാം ച
 പ്രശാന്തഃ സഹസാനഘ || 4.30.26 ||

അഭിവൃഷ്ടാ മഹാമേഘൈ -
 ര്നിർമലാശ്ചിത്രസാനവഃ |
 അനുലിപ്താ ഇവാഭാന്തി
 ഗിരയശ്ചന്ദ്രശ്ശിഭിഃ || 4.30.27 ||

ശാഖാസു സപ്തച്ഛദപാദപാനാം
 പ്രഭാസു താരാർകനിശാകരാണാം |
 ലീലാസു ചൈവോത്തമവാരണാനാം
 ശ്രീയം വിഭജ്യാദ്യ ശരത്പ്രവൃത്താ || 4.30.28 ||

സമ്പ്രത്യനേകാശ്രയചിത്രശോഭാ
 ലക്ഷ്മീഃ ശരത്കാലഗുണോപപന്നാ |
 സൂർയാഗ്രഹസ്തപ്രതിബോധിതേഷു
 പദ്മാകരേഷ്യദ്യധികം വിഭാതി || 4.30.29 ||

സപ്തച്ഛദാനാം കുസുമോപഗന്ധീ
 ഷട്പാദവൃന്ദൈരനുഗീയമാനഃ |
 മത്തദ്വിപാനാം പവനാനുസാരി
 ദർപം വിനേഷ്യന്നധികം വിഭാതി || 4.30.30 ||

അഭ്യാഗതൈശ്ചാരുവിശാലപക്ഷഃ
 സൂരപ്രിയൈഃ പദ്മരജോവകീർണ്ണൈഃ |
 മഹാനദീനാം പുലിനോപയാതൈഃ
 ക്രീഡന്തി ഹംസാഃ സഹ ചക്രവാകൈഃ || 4.30.31 ||

മദപ്രഗൽഭേഷു ച വാരണേഷു
 ഗവാം സമൂഹേഷു ച ദർപിതേഷു |
 പ്രസന്നതോയാസു ച നിമ്ലഗാസു
 വിഭാതി ലക്ഷ്മീർബഹുധാ വിഭക്താ || 4.30.32 ||

നഭഃ സമീക്ഷ്യാംബുധരൈർവിമുക്തം
 വിമുക്തബർഹാദരണാ വനേഷു |
 പ്രിയാന്ധ്യരക്താ വിനിവൃത്തശോഭാ
 ഗതോത്സവാ ധ്യാനപരാ മയൂരാഃ || 4.30.33 ||

മനോജ്ഞഗന്ധൈഃ പ്രിയകൈരനൽപൈഃ
 പുഷ്പാതിഭാരാവനതാഗ്രശാഖൈഃ |
 സുവർണഗൗരൈർനയനാഭിരാമൈ -
 രുദ്യോതിതാനീവ വനാന്തരാണി || 4.30.34 ||

പ്രിയാൻവിതാനാം നലിനീപ്രിയാണാം
 വനേ പ്രിയാണാം കുസുമോദ്ഗതാനാം |
 മദോത്കടാനാം മദലാലസാനാം
 ഗജോത്തമാനാം ഗതയോദ്യ മന്ദാഃ || 4.30.35 ||

വൃക്ഷതം നദഃ ശസ്ത്രവിധൗതവർണം
 കൃശപ്രവാഹാനി നദീജലാനി |
 കഛാരശീതാഃ പവനാഃ പ്രവാന്തി
 തമോ വിമുക്താശ്ച ദിശഃ പ്രകാശാഃ || 4.30.36 ||

സൂർയാതപക്രാമണനഷ്ടപങ്കാ
 ഭൂമിശ്ചിരോദ്ധാടിതസാന്ദ്രരേണുഃ |
 അന്യോന്യവൈരേണ സമായുതാനാ -
 മുദ്യോഗകാലോദ്യ നരാധിപാനാം || 4.30.37 ||

ശരദ്ഗുണാപ്യായിതരൂപശോഭാഃ
 പ്രഹർഷിതാഃ പാംസുസമുത്ഥിതാംഗാഃ |
 മദോത്കടാഃ സമ്പ്രതി യുദ്ധലുബ്ധാ
 വൃഷാ ഗവാം മധ്യഗതാ നദന്തി || 4.30.38 ||

സമന്മമാ തീവ്രതരാനുരാഗാ
 കുലാൻവിതാ മന്ദഗതിഃ കരേണുഃ |
 മദാൻവിതം സമ്പരിവാർയ യാന്തം
 വനേഷു ഭർതാരമനുപ്രയാതി || 4.30.39 ||

ത്യക്ത്വാ വരാൺയാത്മവിഭുഷിതാനി
 ബർഹാണി തീരോപഗതാ നദീനാം |
 നിർഭർത്സ്യമാനാ ഇവ സാരസൗഘൈഃ
 പ്രയാന്തി ദീനാ വിമനാ മയൂരാഃ || 4.30.40 ||

വിത്രാസ്യ കാരണ്ഡവചക്രവാകാൻ
 മഹാരവൈർഭിന്നകടാ ഗജേന്ദ്രാഃ |
 സരസ്സുബദ്ധാംബുജഭൂഷണേഷു
 വിക്ഷോഭ്യ വിക്ഷോഭ്യ ജലം പിബന്തി || 4.30.41 ||

വ്യപേതപങ്കാസു സവാലുകാസു
 പ്രസന്നതോയാസു സഗോകുലാസു |
 സസാരസാരാവവിനാദിതാസു
 നദീഷു ഹംസാ നിപതന്തി ഹൃഷ്ടാഃ || 4.30.42 ||

നദീഘനപ്രസ്രവണോദകാനാ -
 മതിപ്രവൃദ്ധാനിലബർഹിണാനാം |
 പ്ലവംഗമാനാം ച ഗതോത്സവാനാം
 ധ്രുവം രവാഃ സമ്പ്രതി സമ്പ്രണഷ്ടാഃ || 4.30.43 ||

അനേകവർണാഃ സുവിനഷ്ടകായാ
 നവോദിതേഷ്വംബുധരേഷു നഷ്ടാഃ |
 ക്ഷുധാർഭിതാ ഘോരവിഷാ ബിലേഭ്യ -
 ശ്ചിരോഷിതാ വിപ്രസരന്തി സർപാഃ || 4.30.44 ||

ചഞ്ചച്ചന്ദ്രകരസ്പർശ -
 ഹർഷോൻമീലിതതാരകാ |
 അഹോ രാഗവതി സന്ധ്യാ
 ജഹാതി സ്വയമംബരം || 4.30.45 ||

രാത്രിഃ ശശാങ്കോദിതസൗമ്യവക്ത്രാ
 താരാഗണോൻമീലിതചാരുനേത്രാ |
 ജ്യോത്സ്നാംശുകപ്രാവരണാ വിഭാതി
 നാരിവ ശുക്ലാംശുകസംവൃതാംഗീ || 4.30.46 ||

വിപക്യശാലിപ്രസവാനി ഭുക്താ
 പ്രഹർഷിതാ സാരസചാരുപക്തിഃ |
 നഭഃ സമാക്രാമതി ശീഘ്രവേഗാ
 വാതാവധൂതാ ഗ്രമിതേവ മാലാ || 4.30.47 ||

സുപ്തൈകഹംസം കുമുദൈരുപേതം
 മഹാഹ്രദസ്ഥം സലിലം വിഭാതി |
 ഘനൈർവിമുക്തം നിശി പൂർണ്ണചന്ദ്രം
 താരാഗണാകീർണമിവാന്തരിക്ഷം || 4.30.48 ||

പ്രകീർണഹംസാകുലമേഖലാനാം
 പ്രബുദ്ധപദ്മോത്പലമാലിനീനാം |
 വാപ്യുത്തമാനാമധികാഭ്യ ലക്ഷ്മീ -
 ര്വരാംഗനാനാമിവ ഭൂഷിതാനാം || 4.30.49 ||

വേണുസ്വരവൃഞ്ജിതതൂർയമിശ്രഃ
 പ്രത്യുഷകാലേന്ദ്രിലസമ്പ്രവൃത്തഃ |
 സമുർച്ചിതോ ഗർഗരഗോവൃഷാണാ -
 മന്യോന്യമാപൂരയതീവ ശബ്ദഃ || 4.30.50 ||

നവൈരനദീനാം കുസുമപ്രഹാസൈ
 ര്വ്യാധൂയമാനൈർമൃദുമാരുതേന |
 ധൗതാമലക്ഷൗമപടപ്രകാശൈഃ
 കൂലാനി കാശൈരുപശോഭിതാനി || 4.30.51 ||

വനപ്രചണ്ഡാ മധുപാനശൗണ്ഡാഃ
 പ്രിയാൻവിതാഃ ഷട്ചരണാഃ പ്രഹൃഷ്ടാഃ |
 വനേഷു മത്താഃ പവനാനുയാത്രാം
 കുർവന്തി പദ്മാസനരേണുഗൗരാഃ || 4.30.52 ||

ജലം പ്രസന്നം കുസുമപ്രഹാസം
 ക്രൗഞ്ചസ്വനം ശാലിവനം വിപക്വം |
 മൃദുശ്ച വായുർവിമലശ്ച ചന്ദ്രഃ
 ശംസന്തി വർഷവ്യപനീതകാലം || 4.30.53 ||

മീനോപസന്ദർശിതമേഖലാനാം
 നദീവധൂനാം ഗതയോദ്യ മന്ദാഃ |
 കാന്തോപദുക്താലസഗാമിനീനാം
 പ്രഭാതകാലേഷ്വിവ കാമിനീനാം || 4.30.54 ||

സചക്രവാകാനി സശൈവലാനി
 കാശൈർദുകൂലൈരിവ സംവൃതാനി |
 സപത്രരേഖാണി സരോചനാനി
 വധുമുഖാനീവ നദീമുഖാനി || 4.30.55 ||

പ്രഹുൽബബാണാസനചിത്രിതേഷു
 പ്രഹൃഷ്ടഷട്പാദനികൂജിതേഷു |
 ഗൃഹീതചാപോദ്യതദണ്ഡചണ്ഡഃ
 പ്രചണ്ഡചാപോദ്യ വനേഷു കാമഃ || 4.30.56 ||

ലോകം സുവൃഷ്ട്യാ പരിതോഷയിത്യാ
 നദീസ്തടാകാനി ച പൂരയിത്യാ |
 നിഷ്ഠന്നസന്ത്യാം വസുധാം ച കൃത്യാ
 ത്യക്ത്വാ നഭസ്തോയധരാഃ പ്രണഷ്ടാഃ || 4.30.57 ||

ദർശയന്തി ശരന്നദഃ
 പുലിനാനി ശന്തൈഃ ശന്തൈഃ |
 നവസംഗമസവിധാ
 ജഘനാനീവ യോഷിതഃ || 4.30.58 ||

പ്രസന്നസലിലാഃ സൗമ്യ
 കുരരാഭിവിനാദിതാഃ |
 ചക്രവാകഗണാകീർണാ
 വിഭാന്തി സലിലാശയാഃ || 4.30.59 ||

അന്യോന്യബദ്ധവൈരാണാം
 ജിഗീഷൂണാം നൃപാത്മജ |
 ഉദ്യോഗസമയഃ സൗമ്യ
 പാർഥിവാനാമുപസ്ഥിതഃ || 4.30.60 ||

ഇയം സാ പ്രഥമാ യാത്രാ
 പാർഥിവാനാം നൃപാത്മജ |
 ന ച പശ്യാമി സുഗ്രീവ -
 മുദ്യോഗം ച തമാവിധം || 4.30.61 ||

അസനാഃ സപ്തപർണാശ്ച
 കോവിദാരാശ്ച പുഷ്പിതാഃ |
 ദൃശ്യന്തേ ബന്ധുജീവാശ്ച
 ശ്യാമാശ്ച ഗിരിസാനുഷു || 4.30.62 ||

ഹംസസാരസചക്രാദ്യൈഃ
 കുരരൈശ്ച സമന്തതഃ |
 പുലിനാന്യവകീർണാനി
 നദീനാം പശ്യ ലക്ഷ്മണ || 4.30.63 ||

ചത്യാരോ വാർഷികാ മാസാ
 ഗതാ വർഷശതോപമാഃ |
 മമ ശോകാഭിതപ്തസ്യ
 തമാ സീതാമപശ്യതഃ || 4.30.64 ||

ചക്രവാകീവ ഭർതാരം

പൃഷ്ഠതോന്യുഗതാ വനം |

വിഷമം ദണ്ഡകാരൺയ -

മുദ്യാനമിവ ചാംഗനാ || 4.30.65 ||

പ്രിയാവിഹീനേ ദുഃഖാർതേ

ഹൃതരാജ്യേ വിവാസിതേ |

കൃപാം ന കുരുതേ രാജാ

സുഗ്രീവോ മയി ലക്ഷ്മണ || 4.30.66 ||

അനാഥോ ഹൃതരാജ്യോഹം

രാവണേന ച ധർഷിതഃ |

ദീനോ ദൂരഗൃഹഃ കാമീ

മാം ചൈവ ശരണം ഗതഃ || 4.30.67 ||

ഇത്യേതൈഃ കാരണൈഃ സൗമ്യ

സുഗ്രീവസ്യ ദുരാത്മനഃ |

അഹം വാനരരാജസ്യ

പരിഭൂതഃ പരന്തപഃ || 4.30.68 ||

സ കാലം പരിസംഖ്യായ

സീതായാഃ പരിമാർഗണേ |

കൃതാർത്ഥഃ സമയം കൃത്വാ

ദൂർമതിർനാവബുധ്യതേ || 4.30.69 ||

സ കിഷ്കിന്ധാം പ്രവിശ്യ ത്വം

ബ്രൂഹി വാനരപുംഗവം |

മൂർഖം ഗ്രാമ്യസുഖേ സങ്കൃതം

സുഗ്രീവം വചനാൻമമ || 4.30.70 ||

അർഥിനാമുപപന്നാനാം
 പൂർവം ചാപ്യുപകാരിണാം |
 ആശാം സംശ്രൂത്യ യോ ഹന്തി
 സ ലോകേ പുരുഷാധമഃ || 4.30.71 ||

ശുഭം വാ യദി വാ പാപം
 യോ ഹി വാക്യമുദീരിതം |
 സത്യേന പരിഗൃഹ്ണാതി
 സ വീരഃ പുരുഷോത്തമഃ || 4.30.72 ||

കൃതാർഥാ ഹ്യകൃതാർഥാനാം
 മിത്രാണാം ന ഭവന്തി യേ |
 താൻ മൃതാനപി ക്രവ്യാദാഃ
 കൃതഘ്നാൻ നോപഭുഞ്ജതേ || 4.30.73 ||

നൂനം കാഞ്ചനപൃഷ്ടസ്യ
 വികൃഷ്ടസ്യ മയാ രണേ |
 ദ്രഷ്ടുമിച്ഛസി ചാപസ്യ
 രൂപം വിദ്യുദ്ഗണോപമം || 4.30.74 ||

ഘോരം ജ്യാതലനിർഘോഷം
 ക്രുദ്ധസ്യ മമ സംയുഗേ |
 നിർഘോഷമിവ വജ്രസ്യ
 പുനഃ സംശ്രോതുമിച്ഛസി || 4.30.75 ||

കാമമേവംഗത്യേപ്യസ്യ
 പരിജ്ഞാതേ പരാക്രമേ |
 ത്വത്സഹായസ്യ മേ വീര
 ന ചിന്താ സ്യാന്നുപാത്മജ || 4.30.76 ||

യദർഥമയമാരംഭഃ

കൃതഃ പരപുരഞ്ജയ |
സമയം നാഭിജാനാതി
കൃതാർഥഃ പ്ലവഗേശ്വരഃ || 4.30.77 ||

വർഷാഃ സമയകാലം തു
പ്രതിജ്ഞായ ഹരീശ്വരഃ |
വ്യതിതാംശതുരോ മാസാൻ
വിഹരൻ നാവബുധ്യതേ || 4.30.78 ||

സാമാന്യപരിഷത്ക്രിഡൻ
പാനമേവോപസേവതേ |
ശോകദീനേഷു നാസ്താസു
സുഗ്രീവഃ കുരുതേ ദയാം || 4.30.79 ||

ഉച്യതാം ഗച്ഛ സുഗ്രീവ -
സ്ത്വയാ വീര മഹാബല |
മമ രോഷസ്യ യദ്രൂപം
ബ്രൂയാശ്ചൈനമിദം വചഃ || 4.30.80 ||

ന സ സങ്കുചിതഃ പന്ഥാ
യേന വാലീ ഹതോ ഗതഃ |
സമയേ തിഷ്ഠ സുഗ്രീവ
മാ വാലിപഥമൻവഗാഃ || 4.30.81 ||

ഏക ഏവ രണേ വാലീ
ശരേണ നിഹതോ മയാ |
ത്വാം തു സത്യാദതിക്രാന്തം
ഹനിഷ്യാമി സബാന്ധവം || 4.30.82 ||

യദേവം വിഹിതേ കാർയേ
 യദ്ധിതം പുരുഷർഷഭ |
 തത് തദ് ബ്രൂഹി നരശ്രേഷ്ഠ
 ത്വര കാലവൃതിക്രമഃ || 4.30.83 ||

കുരുഷ്വ സത്യം മമ വാനരേശ്വര
 പ്രതിശ്രുതം ധർമ്മവേഷ്യ ശാശ്വതം |
 മാ വാലിനം പ്രേതഗതോ യമക്ഷയേ
 ത്വമദ്യ പശ്യേർമമ ചോദിതഃ ശരൈഃ || 4.30.84 ||

സ പൂർവജം തീവ്രവിവൃദ്ധകോപം
 ലാലപ്യമാനം പ്രസമീക്ഷ്യ ദീനം |
 ചകാര തീവ്രാം മതിമുഗ്രതേജാ
 ഹരീശ്വരേ മാനവവംശനാഥഃ || 4.30.85 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 കിഷ്കിന്ധാകാണ്ഡേ ത്രിശഃ സർഗഃ ||